

تحولات هفتگی بازار نفت و گاز | هفته منتهی به ۲۹ آوریل ۲۰۲۲

واحد پژوهش اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

نویسنده: رکسانا اسدی منش

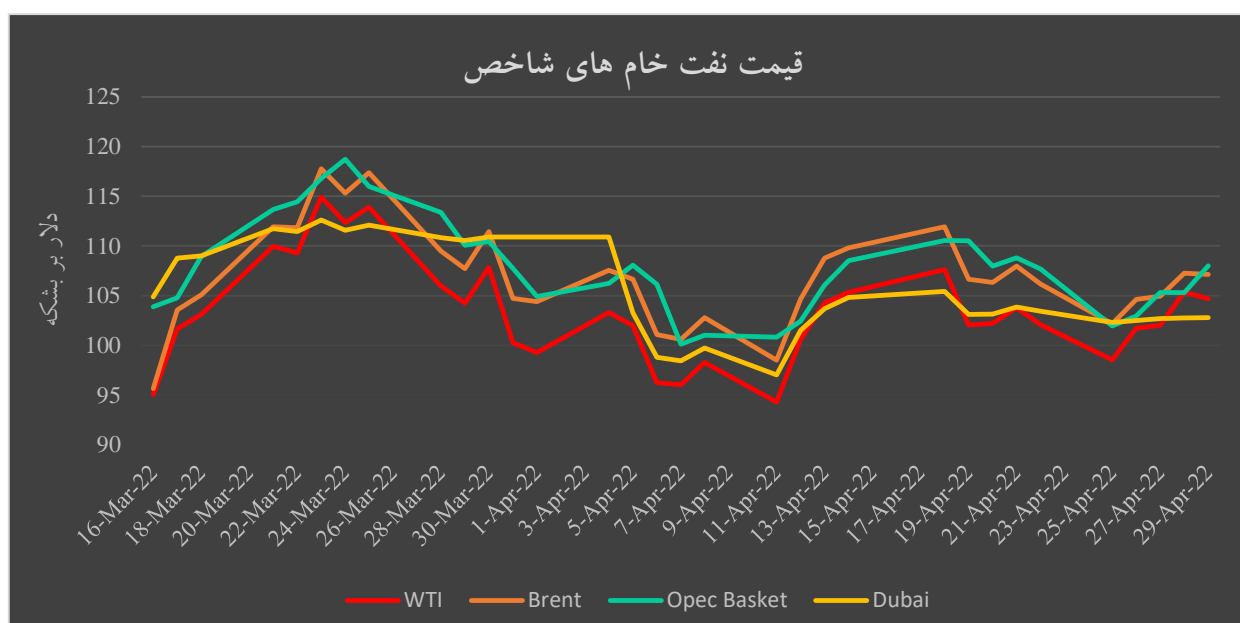
تأیید نهایی: فریدون اسعدی

تمولات بازار نفت

روند قیمت‌ها:

در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، قیمت نفت‌خام‌های شاخص در معاملات فیوچرز به دلیل افزایش نگرانی از کاهش تقاضای نفت در چین، افزایش سطح ذخیره‌سازی نفت خام، افزایش شاخص دلار کاهش یافت. بدین ترتیب، متوسط قیمت نفت خام‌های وست تگزاس، نفت برنت، سبد اوپک و دبی نسبت به هفته گذشته به میزان ۱، ۰/۸۷، ۰/۷۵ و ۰/۷۹ درصد کاهش یافت.

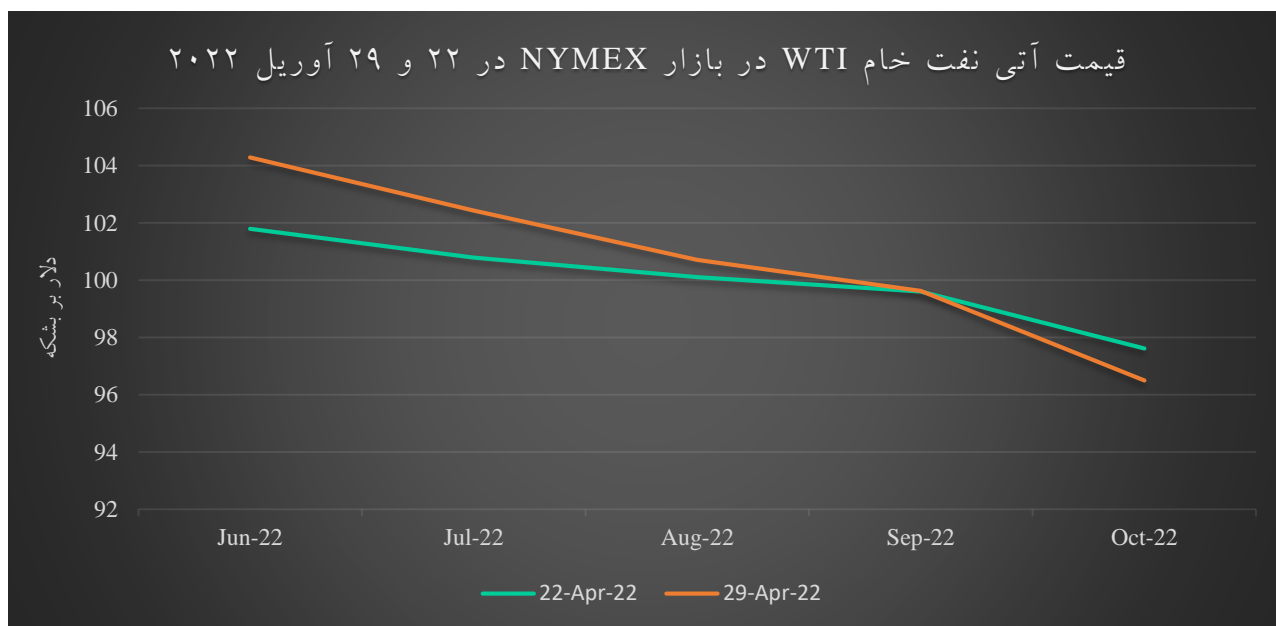

Source: oilprice, OPEC

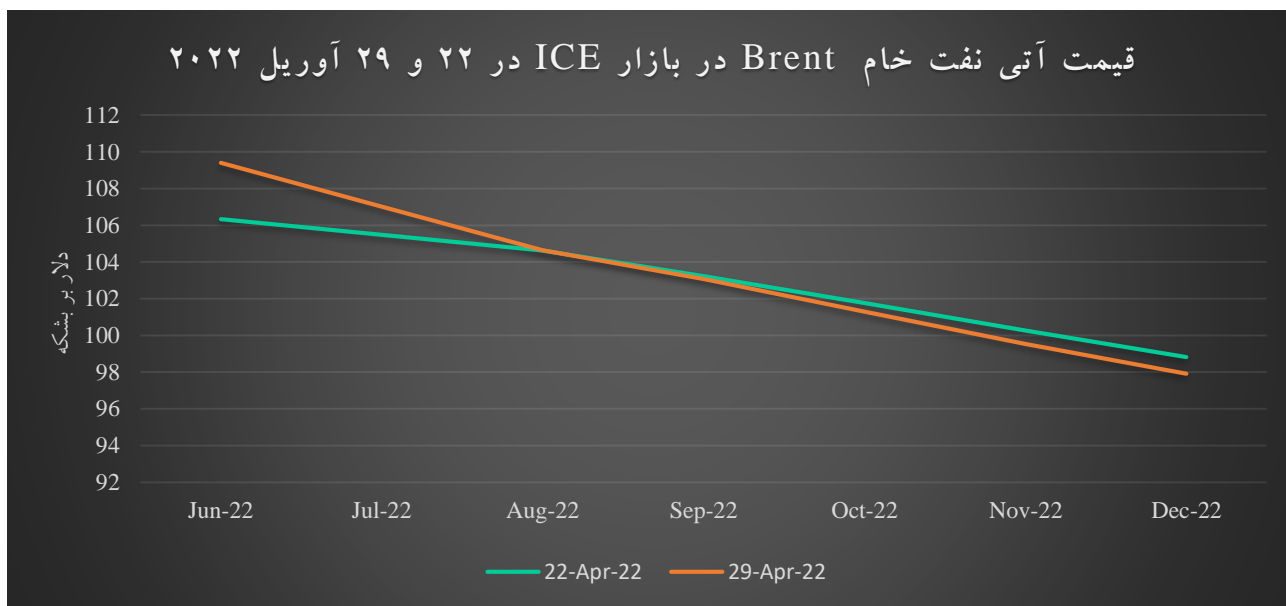
در بازارهای بورس نایمکس و لندن در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، ساختار بازارها در وضعیت بکواردیشن^۱ قرار داشت. در بازار نایمکس در ۲۲ آوریل، قیمت قراردادهای ماه اول ۱۰۱/۷۹ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۲/۱۹ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در ۲۹ آوریل، قیمت قراردادهای ماه اول ۱۰۴/۲۹ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۴/۶۶ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

در بازار آیس (ICE) در ۲۲ آوریل، قیمت قراردادهای ماه ۱۰۶/۳۳ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۳/۱ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در ۲۹ آوریل، قیمت قراردادهای ماه اول ۱۰۹/۴ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۶/۳۲ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

^۱ . بکواردیشن (Backwardation) به شرایطی گفته می‌شود که در بازار فیزیکی قیمت‌های آتی از قیمت‌های نقدی کمتر است.

Source: CME, April 2022

Source: ICE, April 2022

براساس گزارش هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا^۲ سطح ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، ۱/۳ میلیون بشکه افزایش یافت و به ۴۱۵/۷ میلیون بشکه رسید. میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی نیز نسبت به هفته قبل با ۲۱۸ هزار بشکه کاهش در روز به ۱۵,۴۶۶ هزار بشکه رسید. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها^۳ نسبت به هفته گذشته به میزان ۱ واحد درصد کاهش یافت (جدول ۱). براساس گزارش بیکر هیوز، در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، تعداد دکل‌های حفاری نفت آمریکا ۳ دستگاه افزایش یافت و مجموع دکل‌های آمریکا به ۶۹۶ دستگاه رسید (جدول ۲).

جدول (۱): اطلاعات هفتگی نفت خام در آمریکا، هفته منتهی به ۲۹ آوریل، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۲۲ آوریل ۲۰۲۲		هفته منتهی به ۲۹ آوریل ۲۰۲۲
	۲۲ آوریل ۲۰۲۲	۲۲ آوریل ۲۰۲۲	۲۹ آوریل ۲۰۲۲
ذخیره سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)	۴۱۴/۴	۴۱۵/۷	۱/۳
ذخیره سازی بنزین (میلیون بشکه)	۲۳۰/۸	۲۲۸/۶	-۲/۲
ظرفیت بهره برداری پالایشگاه (درصد)	۹۰/۹	۸۹/۹	-۱
خوراک پالایشگاهی (هزار بشکه در روز)	۱۵,۶۸۴	۱۵,۴۶۶	-۲۱۸
صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز)	۳,۷۲۱	۳,۵۷۴	-۱۴۷
خالص واردات نفت خام (هزار بشکه در روز)	۲,۲۱۳	۲,۷۵۸	۵۴۵

Source: U.S. Energy Information Administration, May 4, 2022

جدول (۲): تعداد دکل‌های حفاری فعال در آمریکا و کانادا، هفته منتهی به ۲۹ آوریل، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۲۲ آوریل ۲۰۲۲		هفته منتهی به ۲۹ آوریل ۲۰۲۲
	۲۲ آوریل ۲۰۲۲	۲۲ آوریل ۲۰۲۲	۲۹ آوریل ۲۰۲۲
آمریکا			
تعداد دکل‌های نفتی	۵۴۹	۵۵۲	۳
تعداد دکل‌های گازی	۱۴۴	۱۴۴	۰
مجموع تعداد دکل‌های آمریکا	۶۹۳	۶۹۶	۳
کانادا			
تعداد دکل‌های نفتی	۴۸	۴۵	-۳
تعداد دکل‌های گازی	۵۳	۵۰	-۳
مجموع تعداد دکل‌های کانادا	۱۰۱	۹۵	-۶

Source: Baker Hughes, April 2022

^۲. U.S. Energy Information Administration, May 4, 2022

^۳. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها عبارت است از درصد ظرفیت فعلی تولید پالایشگاه‌ها به ظرفیت اسمی پالایشگاه‌ها.

عوامل تأثیرگذار بر قیمت نفت در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، ۲۰۲۲:

مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت به تفکیک عوامل تقویت‌کننده و تضعیف‌کننده به شرح ذیل است:

۱- عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت:

- کاهش موجودی ذخایر بنزین و فرآورده‌های میان‌تقطیر: در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، کل موجودی ذخایر بنزین به میزان ۲/۲ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۲۲۸/۶ میلیون بشکه رسید و نسبت به مدت مشابه در سال گذشته به میزان ۳ درصد کمتر می‌باشد. موجودی ذخایر فرآورده‌های میان‌تقطیر نیز نسبت به هفته گذشته به میزان ۲/۴ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۱۰۴/۹ میلیون بشکه رسید و نسبت به مدت مشابه در سال گذشته به میزان ۲۲/۹ درصد کمتر می‌باشد.^۴
- افزایش سود پالایشی پالایشگاه‌های ایالات متحده: پالایشگاه‌های نفت ایالات متحده به دنبال کاهش شدید ظرفیت پالایش و کاهش عرضه نفت خام به دلیل جنگ روسیه با اوکراین، انتظار تقویت سود پالایشی بنزین و گازوئیل و درآمدهای سه ماهه اول را دارند. ظرفیت پالایش در سراسر جهان در طول بیماری همه‌گیر کرونا کاهش یافت و چندین پالایشگاه نفت با سودآوری کمتر در دو سال گذشته بسته شده‌اند. با این حال، تقاضای سوخت در سراسر جهان به سطوح نزدیک به قبل از بیماری کرونا بازگشته است و حاشیه سود پالایشگاه‌هایی که هنوز در حال کار هستند، را افزایش داده است. براساس داده‌های Refinitiv، هفت شرکت مستقل پالایشی ایالات متحده پیش‌بینی می‌کنند که در مقایسه با زیان ۱/۳۲ دلاری در سه ماهه اول سال ۲۰۲۱، سود هر سهم ۶۱ سنتی را ثبت خواهند کرد. حاشیه سود برای ساخت بنزین، سوخت جت و فرآورده‌های میان‌تقطیر و نفت گرمایشی در سال ۲۰۲۲ به بالاترین حد خود در چندین سال اخیر رسیده است و قیمت کرک نفت تا پایان ماه مارس به حدود ۴۱ دلار بر بشکه رسید که نزدیک به ۲۰ دلار بیشتر از میزان متوسط پنج سال گذشته است.^۵
- جایگزینی نفت روسیه با نفت دریای شمال توسط اروپا: طبق گزارش بلومبرگ، پالایشگاه‌های اروپا در هفته‌های اخیر خرید نفت خام دریای شمال را به طور قابل توجهی افزایش داده‌اند، زیرا به دنبال جایگزینی هر چه سریعتر نفت خام روسیه هستند. خریداران اروپایی به ویژه آنهایی که در منطقه بالتیک هستند، در ماه گذشته شروع به افزایش واردات نفت خام در بخش‌هایی از بریتانیا و نروژ در دریای شمال کردند، زیرا بسیاری از پالایشگاه‌ها تصمیم گرفته‌اند که وابستگی خود را به نفت خام روسیه قطع کنند. داده‌های بلومبرگ نشان می‌دهد که تمام محموله‌های ترکیبی Forties و همه محموله‌های میدان Johan Sverdrup در نروژ که تاکنون در ماه آوریل بارگیری شده‌اند، در اروپا تحویل داده شده‌اند. اروپا قبل از حمله روسیه به اوکراین مقصد اصلی نفت خام‌گرفته‌های Forties و Johan Sverdrup نبود، در آن زمان، بیشتر این محموله‌ها به آسیا منتقل می‌شدند. بر اساس داده‌های بلومبرگ، در ماه مارس، پالایشگاه‌هایی که به صورت ترکیبی، یورال روسیه را

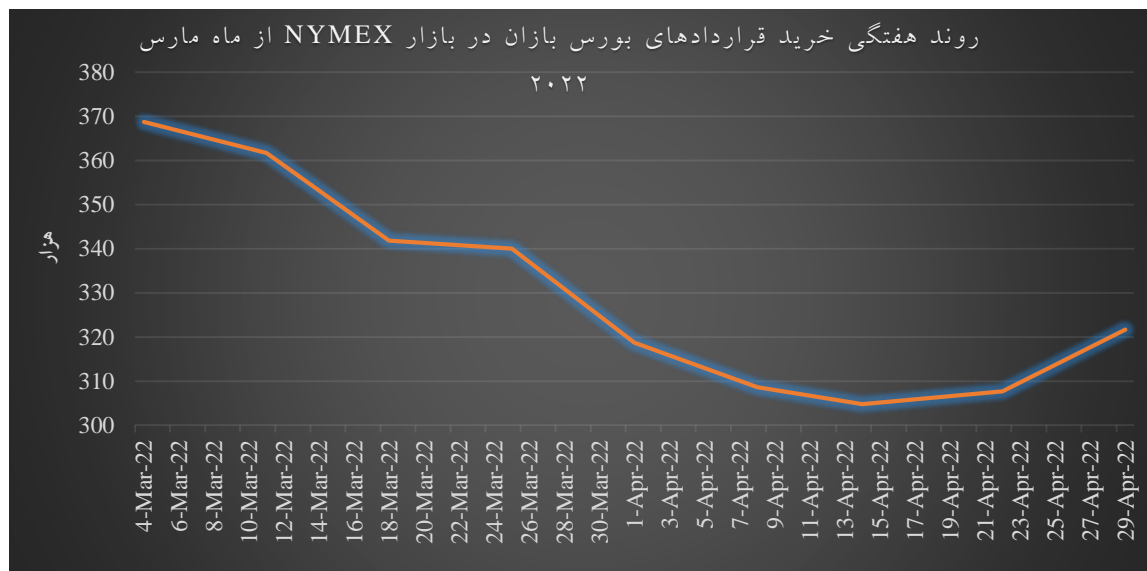
^۴ U.S. Energy Information Administration, May 4, 2022

^۵ Reuters, April 25, 2022

خریداری می‌کردند مانند فنلاند، لهستان و لیتوانی، بالاترین حجم نفت خام دریای شمال (۱۳/۵ میلیون بشکه) در سال‌های اخیر را خریداری کردند. اروپا همچنین واردات نفت از ایالات متحده را در هفته‌های اخیر افزایش داده است، زیرا اتحادیه اروپا در حال بررسی ممنوعیت واردات نفت خام روسیه است.^۶

- افزایش تعداد قراردادهای بورس‌بازان در بازار نایمکس: در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، خالص وضعیت خرید تعداد قراردادهای بورس‌بازان افزایش یافت و با افزایش ۵۶۰۰ قرارداد نسبت به هفته قبل، به ۳۲۱۷۰۰ قرارداد رسید.

Source: Investing, April, 2022

۲- عوامل تضعیف‌کننده قیمت نفت

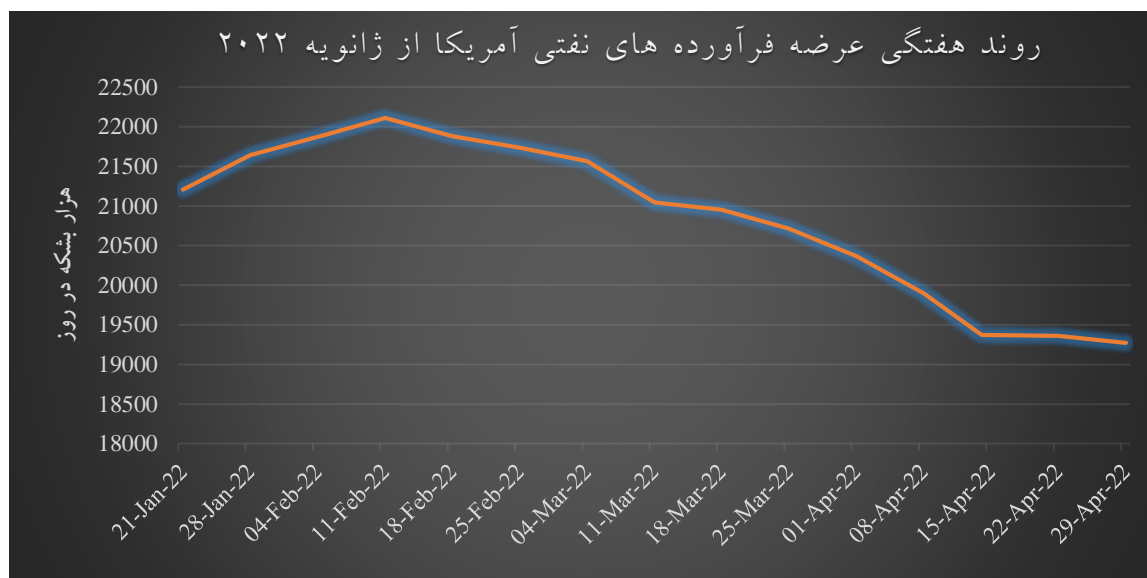
- افزایش نگرانی ناشی از کاهش تقاضای چین: در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، به دلیل افزایش نگرانی‌ها در مورد چشم‌انداز تقاضای جهانی انرژی بر اثر قرنطینه‌های طولانی مدت در شانگهای ناشی از ویروس کرونا و هم-چنین در نتیجه افزایش احتمالی نرخ بهره در ایالات متحده، قیمت نفت کاهش یافت و به پایین‌ترین حد خود در دو هفته گذشته رسید. هرچه جنگ اوکراین و قرنطینه‌های چین به عنوان بزرگترین واردکننده نفت جهان طولانی‌تر شود، چشم‌انداز کندتر شدن رشد اقتصادی در سال جاری همزمان با افزایش نرخ بهره ایالات متحده، منجر به تجدیدنظر در پیش‌بینی‌های تقاضای نفت می‌شود. قرنطینه‌ها ادامه پیدا می‌کند و خطر این که رشد تقاضا حتی ضعیف‌تر شود، بیشتر می‌شود.^۷
- کاهش تقاضای نفت آمریکا: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، میانگین کل فرآورده‌های عرضه شده آمریکا که شاخصی برای ارزیابی تقاضا است، در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، به میزان ۸۷ هزار بشکه در روز

^۶ Bloomberg, April 27, 2022

^۷ Reuters, Oil Price, April 25, 2022

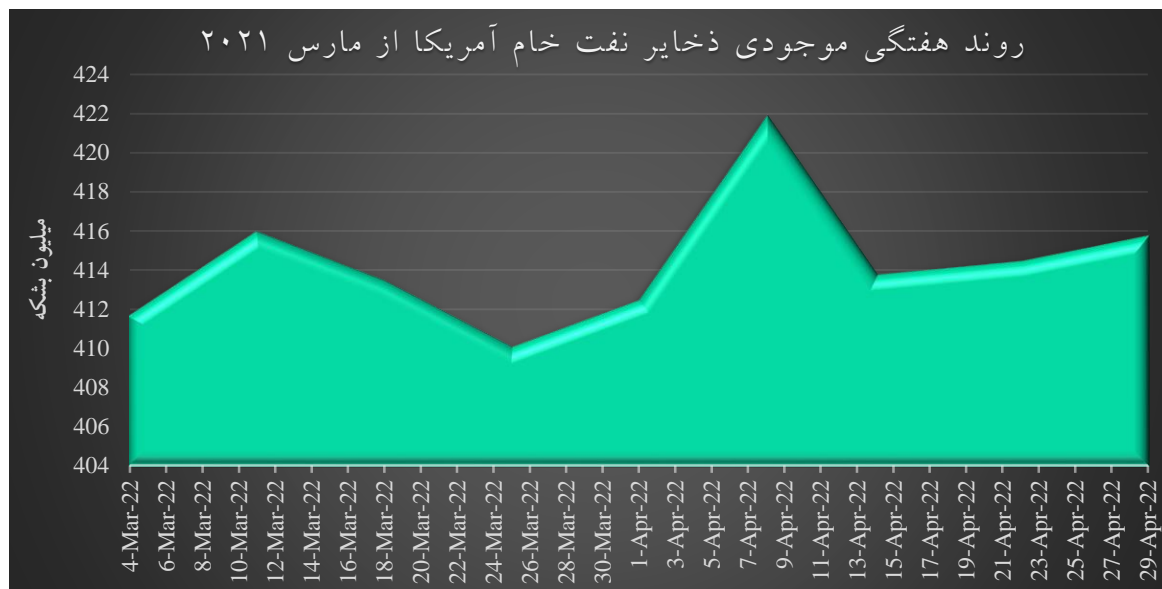

کاهش یافت و به ۱۹,۲۷۳ هزار بشکه در روز رسید. در این میان، عرضه سایر فرآورده‌های نفتی به میزان ۲۳۷ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۶,۷۰۰ هزار بشکه در روز رسید. در حالی که، عرضه فرآورده‌های میان-تقطیر هم‌چون گازوئیل و نفت کوره به میزان ۷۷ هزار بشکه در روز افزایش یافت و به ۳,۷۷۴ هزار بشکه در روز رسید. عرضه بنزین نیز نسبت به هفته گذشته به میزان ۷۳ هزار بشکه در روز افزایش یافت و به ۸,۷۹۹ هزار بشکه در روز رسید.

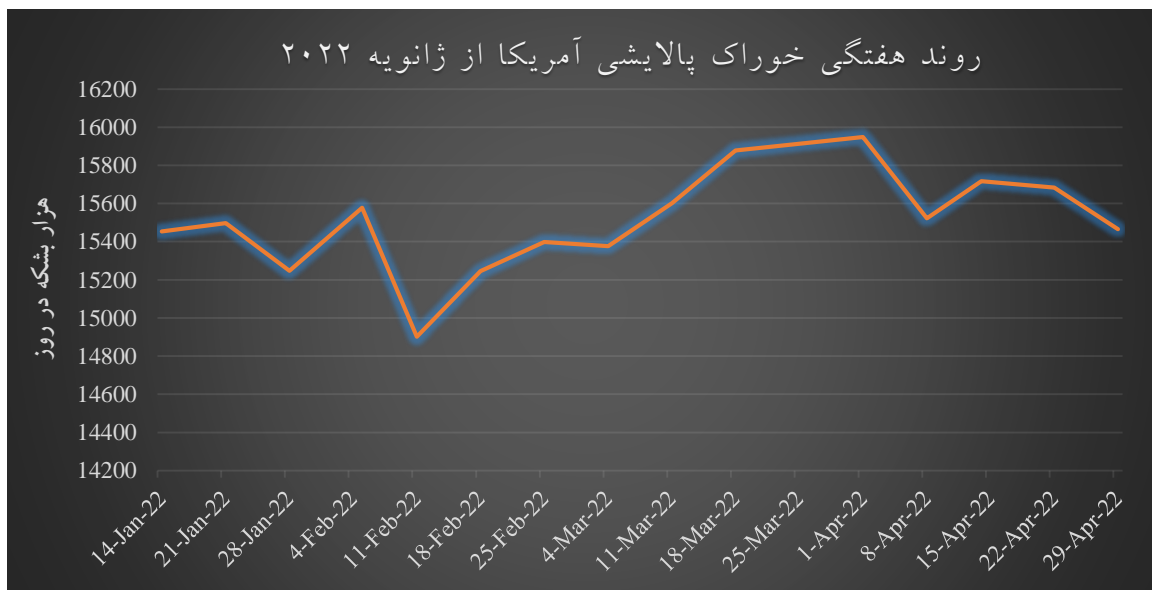
Source: U.S. Energy Information Administration, May 4, 2022

- افزایش سطح ذخیره‌سازی نفت خام: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، موجودی ذخایر نفت خام این کشور به میزان ۱/۳ میلیون بشکه افزایش یافت و به ۴۱۵/۷ میلیون بشکه رسید و به میزان ۶۹/۴ میلیون بشکه (معادل ۱۴/۳ درصد) کمتر از مدت مشابه در سال قبل می‌باشد.

Source: U.S. Energy Information Administration, May 4, 2022

- کاهش سطح خوراک پالایشی آمریکا: براساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، سطح خوراک پالایشی آمریکا به میزان ۲۱۸ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۱۵,۴۶۶ هزار بشکه در روز رسید که به میزان ۲۲۳ هزار بشکه در روز (معادل ۱/۵ درصد) بیشتر از مدت مشابه در سال قبل می-باشد.

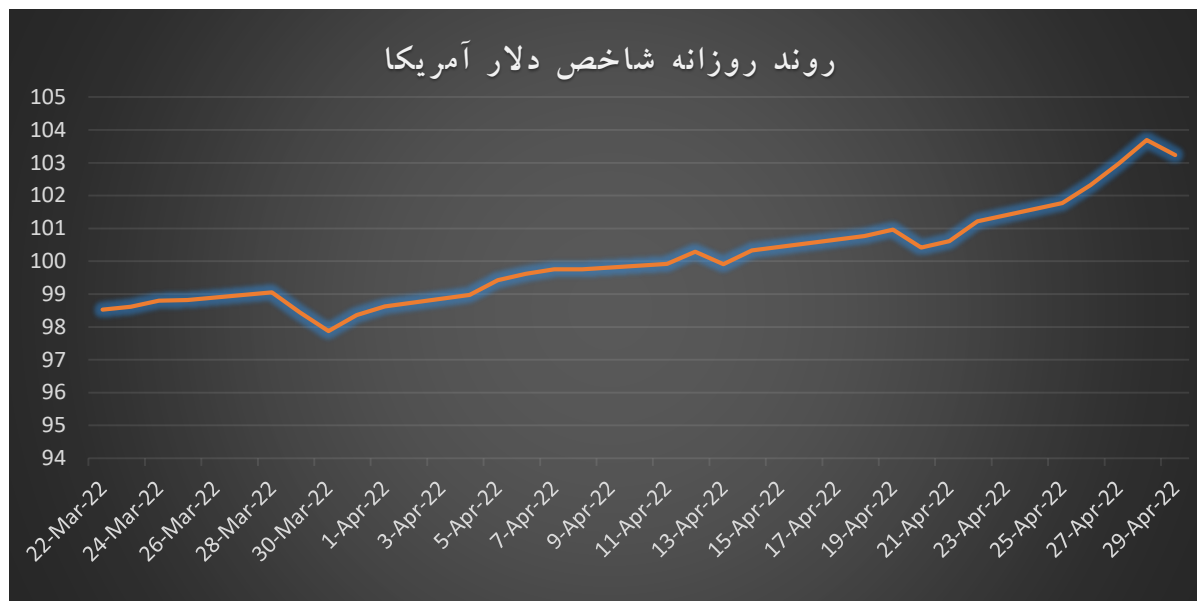
Source: U.S. Energy Information Administration, May 4, 2022

- افزایش تعداد دکلهای نفت آمریکا: شرکت خدمات انرژی بیکر هیوز در گزارش خود در روز جمعه اعلام کرد که تعداد دکلهای نفت آمریکا، که نشانگر اولیه تولید آتی است، در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، ۳ دستگاه افزایش یافت و به ۵۵۲ دستگاه رسید. تولید نفت آمریکا نسبت به هفته گذشته تغییر نکرد و در سطح ۱۱/۹ میلیون بشکه باقی ماند.^۸
- تولید نفت بزرگترین میدان نفتی لیبی: براساس گزارش آرگوس، تولید در بزرگترین میدان نفتی لیبی پس از اعمال شرایط فورس مازور در اوایل ماه آوریل، از سر گرفته شد. میدان نفتی الشراره ظرفیت پمپاژ ۳۰۰ هزار بشکه در روز را دارد که آن را به هدفی برای جناح‌های مختلف سیاسی در لیبی تبدیل می‌کند. در اوایل ماه، اعتراضات ضد دولتی منجر به تعطیلی دو پایانه صادراتی و توقف تولید شد و شرکت ملی نفت لیبی اعلام کرد تا اطلاع ثانوی میدان الشراره در وضعیت فورس مازور قرار دارد. براساس گزارش مذکور، تولید نفت در این میدان با نرخ ۷۰ هزار بشکه در روز از سر گرفته شده است و در حال تولید حدود ۷۰ هزار بشکه در روز هستند که تقریباً ۲۵ درصد از ظرفیت تولید میدان است. به نظر می‌رسد تأسیسات صادراتی همچنان در شرایط فورس مازور باقی بمانند. آخرین اختلالات تولید در حالی رخ می‌دهد که لیبی به توسعه چشمگیر تولید نفت خود چشم دوخته است تا از قیمت‌های بالاتر نفت بهره‌مند شود و برای افزایش تولید به ۱/۴ میلیون بشکه در روز برنامه‌ریزی کرده است. در حال حاضر، بر اساس آخرین آمار اوپک، لیبی حدود یک میلیون بشکه در روز نفت تولید می‌کند.^۹
- افزایش ارزش دلار: در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، متوسط شاخص دلار، با افزایش ۲ درصدی نسبت به هفته گذشته ۱۰۲/۷۹۷۹ رسید.

^۸. Baker Hughes, April 2022

^۹. Argus, April 29, 2022

Source: Investing, April, 2022

تمولات بازار گاز

روند قیمت‌ها:

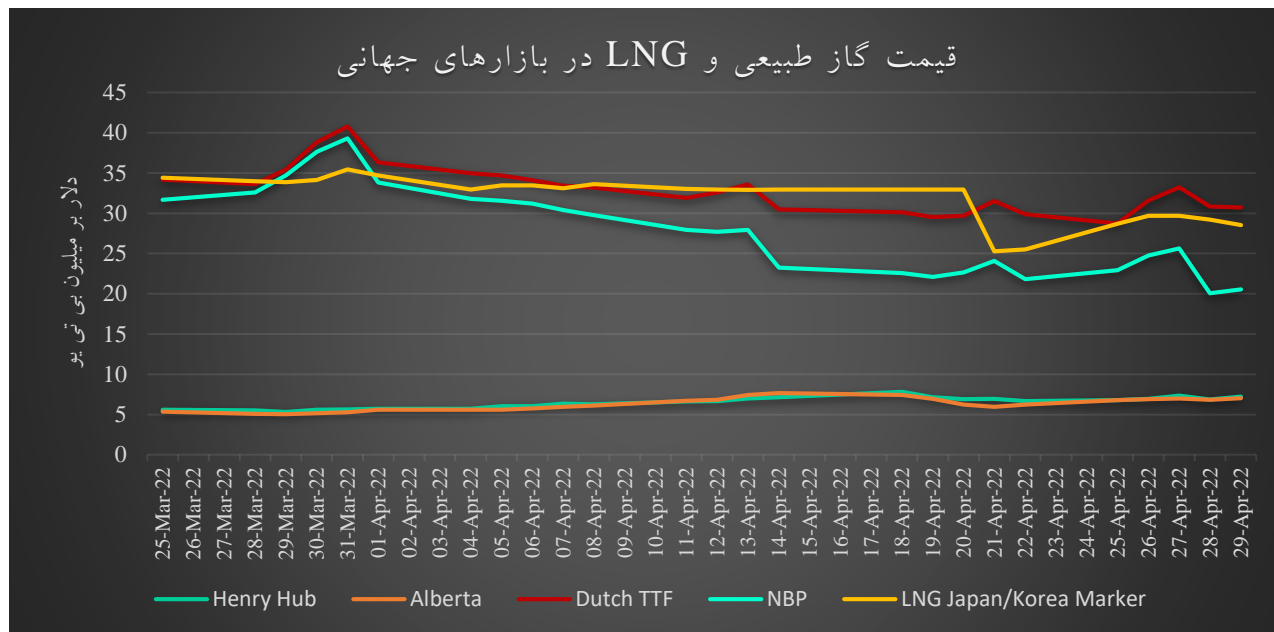
در بازار گاز شمال شرق آسیا، متوسط قیمت تک‌محموله‌های LNG در هفته منتهی به ۲۹ آوریل به ۲۹/۹۱ دلار بر میلیون بی تی رسید که نسبت به هفته گذشته به میزان ۲/۵۴ درصد کاهش یافت. در بازار گاز اروپا متوسط قیمت گاز TTF هلند در هفته منتهی به ۲۹ آوریل به ۳۱/۰۱ دلار بر میلیون بی تی رسید که نسبت به هفته گذشته به میزان ۲/۹ درصد کاهش یافت. براساس داده‌های موجود، هم‌چنان قیمت گاز TTF هلند به میزان ۶/۳ درصد بالاتر از قیمت LNG در بازار شمال شرق آسیا قرار دارد.

در بازار گاز شمال شرق آسیا در ابتدای هفته، قیمت تک‌محموله‌های LNG به دلیل افزایش عرضه تک‌محموله‌ها به بازار و کاهش قیمت گاز در بازار TTF هلند کاهش یافت. در ادامه هفته، قیمت گاز در بازارهای اروپا روند صعودی گرفت و باعث افزایش قیمت گاز در بازار TTF هلند و رشد قیمت تک‌محموله‌ها در بازار گاز شمال شرق آسیا شد. بازار آسیا در این هفته نیز مانند دو هفته گذشته شاهد درخواست‌های بالای شرکت‌های دولتی گیل (Gail) و نفت هند (IOC) برای خرید تک‌محموله‌ها برای تحویل در ماه می بود. وفور عرضه تک‌محموله‌ها برای تحویل در ماه می عامل اصلی تمایل شرکت‌های هندی برای خرید تک‌محموله‌ها با قیمت‌های پائین برای محموله‌های با تحویل موعد نزدیک در بازار بود. علاوه بر این شرکت جرای (Jera) ژاپن نیز در تلاش برای خرید تک‌محموله‌ها برای تحویل بین ماه‌های ژوئن تا جولای است و در صورت کاهش روند قیمت تک‌محموله‌ها سایر خریداران ژاپنی نیز اقدام به خرید از بازار تک‌محموله‌ها برای این دو ماه خواهند کرد. سطوح ذخیره‌سازی چین در حال حاضر به دلیل برقراری محدودیت‌ها در خصوص کووید ۱۹ در سطح مناسبی قرار دارد و سبب عدم تمایل خریداران چینی برای ورود به بازار و خرید تک-محموله‌ها شده است.

در بازار گاز اروپا، قیمت تک‌محموله‌های LNG به دلیل انجام تعمیرات در نیروگاه‌های هسته‌ای فرانسه و کاهش تولید برق هسته‌ای این کشور و افزایش قیمت گاز در بازار TTF هلند افزایش یافت. علاوه بر این کاهش انتقال گاز نروژ به دلیل انجام تعمیرات در مجتمع Kollsnes و میدان ترول (Troll) نیز در افزایش قیمت گاز در بازار TTF هلند تأثیرگذار بوده‌اند. در عین حال کاهش دمای هوا در اغلب کشورهای مهم مصرف‌کننده این منطقه طی هفته‌های آینده می‌تواند باعث افزایش تقاضا به منظور مصارف گرمایشی شود. در هفته‌های اخیر واردات محموله‌های LNG سرعت یافته است و انتظار می‌رود حجم واردات از ۱۰/۴۲ میلیون تن در ماه مارس و بالاترین میزان مشاهده شده واردات در سال

جاری در ماه ژانویه به میزان ۱۱/۵۶ میلیون تن فراتر رود. عرضه قابل توجه محموله‌های LNG سبب شده است تا سطوح ذخیره‌سازی گاز در کشورهای مصرف‌کننده منطقه اروپا افزایش یابد.^{۱۰}

Source: ICE, Gas Alberta, Oil Price

در هفته منتهی به ۲۹ آوریل در بازار گاز ایالات متحده آمریکا، متوسط قیمت گاز هنری هاب به میزان ۰/۸۴ درصد نسبت به هفته گذشته کاهش یافت و به ۷/۰۴ دلار بر میلیون بی تی یو رسید. براساس داده‌های IHS Markit، متوسط کل تولید گاز طبیعی نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۵ درصد کاهش یافت و به ۱۰۰ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. تولید گاز طبیعی خشک نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۵ درصد کاهش یافت و به ۹۳/۹ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. خالص واردات گاز از کانادا نسبت به هفته گذشته تغییر نکرد و در سطح ۶ میلیارد فوت مکعب در روز باقی ماند.

طبق اطلاعات IHS Markit، کل تقاضای گاز طبیعی ایالات متحده نسبت به هفته گذشته به میزان ۹/۶ درصد کاهش یافت. مصرف در بخش خانگی، تجاری به میزان ۲۷/۶ درصد کاهش یافت. مصرف گاز برای تولید برق نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۵ درصد و در بخش صنعت به میزان ۲/۸ درصد کاهش یافت. صادرات گاز طبیعی به مکزیک به میزان ۲/۳ درصد کاهش یافت. تحویل گاز به پایانه‌های صادراتی LNG ایالات متحده نسبت به هفته گذشته تغییر نکرد و در سطح ۱۲/۲ میلیارد فوت مکعب در روز باقی ماند.

¹ . Argus LNG Daily, April 24th 2022

صادرات LNG ایالات متحده نسبت به هفته گذشته کاهش یافت و ۲۳ فروند کشتی LNG با ظرفیت حمل ۸۴ میلیارد فوت مکعب از آمریکا صادر شد.

براساس اطلاعات هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۲۹ آوریل، قیمت گازهای مخلوط مایع در یک مجتمع تولیدی در مونت بلویو، تگزاس با ۵۱ سنت افزایش نسبت به هفته گذشته به ۱۲/۲۲ دلار بر میلیون بی تی یو رسید. به دنبال کاهش ۵ درصدی قیمت گاز طبیعی در کانال کشتی هیوستون نسبت به هفته گذشته، قیمت اتان ۳ درصد کاهش یافت. به میزان ۱۰ درصد و قیمت اتان ۶ درصد افزایش یافت. قیمت اتیلن نیز ۳ درصد کاهش یافت. به دنبال کاهش قیمت نفت خام، قیمت پروپان، بوتان، ایزوبوتان و بنزین طبیعی نیز کاهش یافت. قیمت پروپان ۵ درصد، قیمت بوتان ۳ درصد، قیمت ایزوبوتان ۱ درصد و قیمت بنزین ۶ درصد کاهش یافت.^{۱۱}

¹ . U.S Energy Information Administration, May 4, 2022

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products ,some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2022 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>